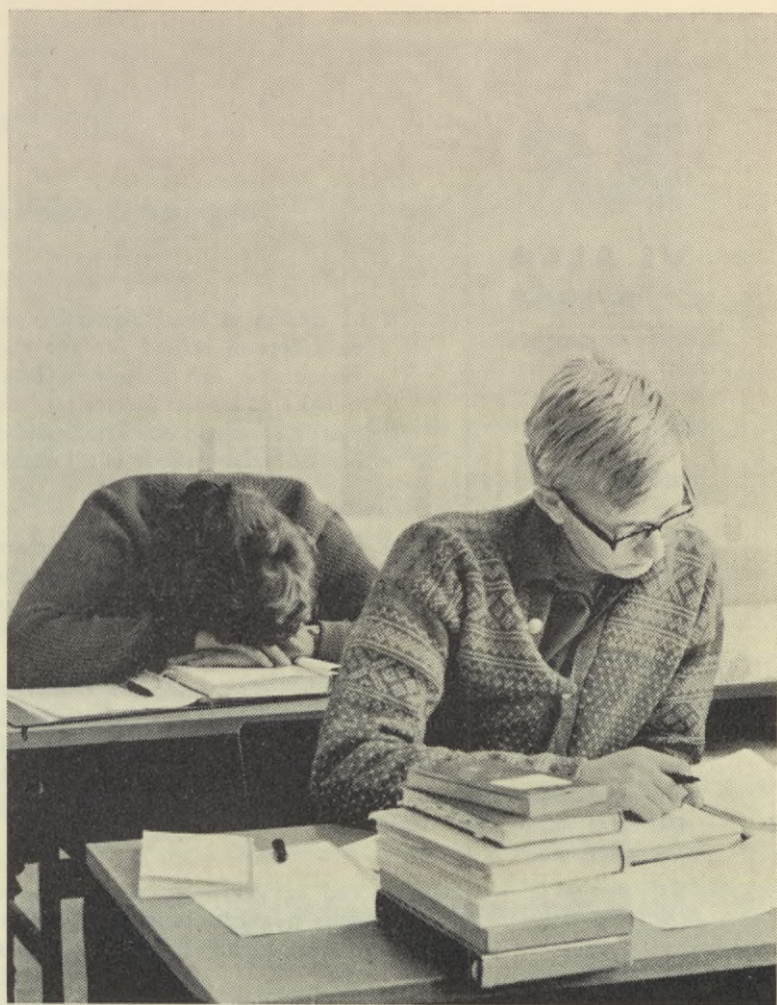

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

vi alla

tidskrift för göteborgs ungdomsledare nummer 5 sept. 1965 årgång 14 pris 1 krona

VI ALLA
5/1965
sept.

- Så träffas vi åter! September är höstupptaktens tid och en arbetsam månad för alla som sysslar med ungdomsverksamhet och föreningsarbete. Vi alla-ledaren blickar tillbaka på ett par företeelser, som präglat debatten i sommar: Kanonlopp och kriminalvårdskongress . . . (Hötorget och Götaplatsen spar vi till nästa gång!)
- *Åke Edén* har varit på sommarresa till Östtyskland och har då sysslat bl.a. med teaterstudier i Karl-Marx-Stadt. Han redovisar sina intryck i en artikel i detta nr.
- Fritidsbyråns ungdomsgårdsavdelning stoppade alla heltidsanställda ledare vid ungdomsgårdarna i Göteborg i en buss, for till Stockholm och studerade huvudstadens arbete bland ungdom. *Kaj Albintzon* skriver om sina intryck under "Ungdomsledare i Österled".
- Vad är Vårvinden? Svar: Stadens och barnavårdsnämndens nya fritidsanläggning, som skall byggas i Biskopsgården. Ni kan beskåda anläggningen på mittuppslaget.
- Ungdomsledarkurser av de mest skilda slag hittar Ni på sidan 12, där fritidsbyråns föreningsavdelning presenterar goda möjligheter för dem som vill förkovra sig.
- Klarar Ni tävlingsuppgiften "VEM-VILKEN-VAD" ???

VI ALLA

Tidskrift för Göteborgs ungdomsledare
Fritidsbyrån, Skånegatan 26, Göteborg 5, Tel. 20 09 20
VI HAR FLYTTAT TILL 5 vån.

Kanonlopp och kriminalvårdskongress

För en tid sedan timade det numera kända för att inte säga ökända Kanonloppet i Karlskoga. Dess eftermäle i sportspalterna har nästan helt kommit i skuggan av de utrymmen som socialkrönikörerna fått disponera för älsklingsämnet, raggjarfrågan. I år har denna t.o.m. tagits upp av flera ledarskribenter, kanske till en del beroende av att Socialstyrelsens utsända "spanare" med byråchefen Göta Rosén i spetsen gjort Karlskoga den äran med observerande (observerat) besök.

Nu tänkte man, kommer väl underbyggda recept på problemens lösning. Med så mycken mönstrad expertis, borde det ha varit en lätt match att ge anvisningar på lösningar å det ungdomsproblem, som vårt samhälle begåvats med.

Ack ja, kära vänner! Es gibt nichts Neues unter dem Himmel. Göta Rosén plockade fram teser om mera sysselsättningar för de unga, ungdomsorganisationernas ansvar etc. Ledarskribenterna var välgörande återhållsamma, ingen enda har påyrkat straffskärpning som bot. Då man plöjer igenom ett dussintal av de mera framträdande tidningarna, frapperas man dock av den brist

på fantasi och förslag till konstruktiva lösningar, som återspeglas i spalterna. Orsaken är kanske icke svårfunnen. Man vet fortfarande inget om grundorsakerna till välståndssamhällets kriminalitets- och vanartsproblem, i varje fall är kunskaperna i ämnet mycket begränsade.

Augusti månads stora kriminalvårdskongress i Stockholm upptog också bland mycket annat även ungdomsbrottsligheten till behandling. Med stigande förvåning läser man tidningarnas referat från kongressen. I detta kriminologernas världsmästerskap upprepades alla obestyrkta antaganden om ungdomsvanartens orsaker, som vi i årtionden hört mer eller mindre auktoriserade föreläsare använda sig av. Vi tycks dessvärre inte ha kommit en enda bit på vägen, när det gäller orsakssammanhang och metoder att bekämpa ungdomsbrottsligheten. Ettusen och några till i Stockholm från många länder kunde samstämmigt ropa "Vad vi vet, det är — att vi inte vet något i den här saken!"

Egentligen är ju detta också en slags utgångspunkt. Forskningen gör ständigt nya framsteg.

K. A.

Utlänningar

har begått en del svåra brott i vårt land under sommaren. Det är därför lätt att i vulgärdebatten peka ut minoritetsgrupper och grina illa åt finländare, jugoslaver eller ungrare. Vi borde kanske erinra oss i all stillhet, att de statistiska beläggen för att de utländska invandrarna skulle vara brottsligare än svenska medborgare är obefintliga. Vad man nu i stället upplever i sammanhanget är att de flesta grupperna av våra gäster ännu inte inlemmats i svensk gemenskap.

Vårt gruppliv, representerat av bl.a. ung-

domens föreningsrörelse, borde kunna göra mera för de utländska ungdomar, som arbetar och hjälper oss till en högre levnadsstandard.

I Göteborg finns det bl.a. åtskilliga nordiska ungdomar — bl.a. finskspråkig ungdom — som är isolerade. Ungdomsföreningen, där sång, musik, lek och idrott kan hjälpa till att övervinna språkbarriärer och fördomar, har goda möjligheter att klara av aklimatiseringsprocessen. För ingen av oss kan väl med handen på hjärtat påstå att man gjort vad man kunnat i saken?

OMSLAGSBILDEN

har sin givna aktualitetsprägel i den höstliga månaden september. Vi vet om att alltflera i de äldre ungdoms-åldrarna återfinnes i läroanstalter av skilda slag. Vad det innebär tycks inte alla ha gjort klart för sig. De unga är under allt längre tid beroende av sina föräldrar. Frigörelsen från hem och vuxnas auktoritet försenas under den förlängda skolgången. För skolorna — ja, hela utbildningsapparaten f.ö. — innebär tillflödet av ungdomar en betydande påfrestning. I många hem känner man den ekonomiska belastningen av att ungdomarna bor hemma och är beroende av föräldrarna.

Det finns emellertid andra aspekter på den enorma utbildningsvägen. Vad betyder exempelvis ungdomarnas utbildningssträvande om man ser det ur ungdomsföreningarnas aspekt? Givetvis är det av oskattbart värde att fler och fler ungdomar får rejäla chanser att utbilda sig. Men de studerande ungdomarna saknas i föreningsleden. Den hårda utbildningstakten gör att många tvingas lämna ungdomsorganisationerna med dess idéella impulser. Föreningslivet mister också genom den nya utbildningsvägen en hel del "elitmässiga" kamratfostrare, som skulle kunna ha gjort utomordentligt viktiga insatser som ungdomsledare.

Vad bristen på ungdomsledare innebär för ungdomsarbetet har vi fått alltför många dystra exempel på under den senaste tiden.

Hört på Götaplatsen

efter en händelselös timma:

Snäll tant i beigefärgad stråhatt till stor och rödblommig polis:

— Säj, konstapeln, blir det inga kravaller i kväll?!

DEMOKRATI

Ibland har man en stark känsla av att de problem som verkligen avgöres i demokratiska församlingar är de frågor som mer eller mindre tillfälligtvis var aktuella vid demokratiens och parlamentarismens genombrott, såsom t.ex. rösträtts- och beskattningsfrågor. De var den gången av dominerande betydelse, men sedan dess har samhällets struktur förändrats och därmed även de problem, som är av verklig vikt. Det väsentliga är knappast hur stor del av vår inkomst vi får lämna till staten som skatt, utan hur våra pengar användes, men det avgör inte vi eller våra valda ombud utan en rad experter som ofta har de sakkunnigas skicklighet likaväl som deras ensidighet. Det är inte t.ex. föräldrar utan experter som bestämmer hur barnens skolgång och fortsatta utbildning skall gestalta sig och det är inte vanligt folk och inte alltid de lokala myndigheterna, som avgör om vägar skall gå fram över natur- och kulturminnesmärken. Avgörandet fattas i verkligheten av smalspåriga experter, med diktatoriska fullmakter. Inför denna experternas punktdiktatur tycks till och med våra mäktiga folkrörelser och andra organisationer stå maktlösa. Kanske är det här fråga om problem som inte kan avgöras på traditionellt demokratiskt sätt?

(HT 14 juli 1965)

Vad är

— 4 F ?

se sid 7 . . .

Nya ansikten

Från och med höstterminen har vi nöjet att se en hel del nya ansikten på instruktörs/konsulentposten inom olika ungdomsorganisationer. Vi alla hälsar dem välkomna till arbetet bland stadens barn och ungdomar. I ett kommande nummer hoppas vi kunna presentera en komplett förteckning över de olika kontaktmännen inom distriktsungdomsorganisationerna.

UNGDOMSLEDARE I ÖSTERLED

I STOCKHOLM bygger man de perfekta ungdomsgårdarna. STOCKHOLMS ungdomsgårdar har resurser. Från STOCKHOLM kommer programidéerna med sting.

Sådana rykten har surrat och snurrat och det var med illa dold förväntan 28 av Göteborgs ungdomsgårdsledare äntrade den buss, som skulle avgå mot Kgl Huvudstaden — och avslöja påståendenas sanningshalt. Kursledningen — hrr Carlsson, Malmkvist och Lie — hade planerat resan som en idékonferens och som en arbetsupptakt inför höstsäsongen. Som sådan gav den värdefull stimulans; fina programtips — även om de flesta kom från hälsingborgskt håll —, en psykologs syn på storstadsungdomens dilemma, initierat förmedlad av Bo Sigrell på Skå Edeby och genom Moderna Muséets Carlo Derkert en utsökt handledning i den svåra konsten att uppleva den moderna konsten.

Värdefulla kontakter med stockholmska kollegor knöts — och ungdomskonsulent Bengt Lindfors redogörelse för stockholmskt ungdomsgårdsarbete glädde. För även om vi måste erkänna att Stockholm ännu leder stort då det gäller moderna och riktiga ungdomsgårdar, gav det oss chansen att se att vi slåss med ungefär likartade problem — och det kan ju vara en tröst!

**Hälsingborgsk
programmakare
och modern
konstkännare
topp-punkter
på kompakt
konferens**

Text och foto: Kaj Albintzon

Kursveckans kompakta program inleddes måndagen den 16 augusti med en informationsdag på Stora Katrinelund. Vårdgård för återstoden av veckan var Gubbängens ungdomsgård och Rune Hultin var en förträfflig värd.

Helt i stil med hela konferensen gick ungdomskonsulenten Eyre Wahlsten, programorakel från Hälsingborg, ut i högsta tempo för att sedan bara öka . . . Han fick skrovliga föreståndarröster att låta allsångsljuva och "presentationsringen" var bara ett enkelt exempel på hur en erfaren programmakare kan skapa ett skojigt moment av de minuter man offerar åt att lära sig nya vänners namn. Eyre Wahlsten trollade med stämningar och bjöd på ljusa, lyriska bilder i ena minuten för att i nästa ögonblick demonstrera hur man genom att placera en grupp i världens smalaste biosalong efter tio minuters film kan få till stånd den ettrigaste alkoholdebatt. Eller tog han fram gapskratt-stämning genom den enklaste barnlek och proppade oss i nästa andetag fulla med visa råd för det svåra programledarjobbet.

Att Carlo Derkerts föreläsning med rubriken "Att uppleva konst" lockade till mån-

Forts på sidan 13

De gamla, de kloka må le . . .

GÖRAN HOLMBERG svarar i maj-numret av SSU:s Frihet för en inventering av aktuella politiska krav i fråga om fritidsfrågorna. Hans förankring i ungdomsrörelsen kan härledas till SSU Fritsla. Nu är han fritidsreporter på Stockholms-Tidningen.

FRITID — det är ett ganska krångligt begrepp! Låt oss med en gång slå fast att fritidssysselsättning inte enbart är att ha semester, att bo i sommarstuga, fara till Franco-Spanien, spela schack eller sitta på Ryavallen i Borås och hojta på Ove Grahn och de övriga i Elfsborg.

Under vår fritid är vi också politiskt och fackligt engagerade, vi läser dåliga och bra böcker, vi ser teater, går på bio, sitter och slöar i en vrå eller ägnar oss åt familjen eller de närmaste vännerna.

Ett politiskt "fritidsprogram" måste ta hänsyn till denna spännvidd, och de krav som vi bör diskutera för framtiden måste gälla ett stort område.

Under förutsättning av fortsatt ekonomisk expansion inom näringslivet och ett progressivt regeringsparti i maktställning bör följande "grundkrav" vara realistiska att genomföra före 1975:

35 timmars arbetsvecka, fördelad på sju timmar per fem dagar. Liksom nu bör de anställda ha möjlighet att förlägga arbetstiden något annorlunda vintertid i förhållande till sommaren.

Six veckors semester, möjligen fördelad på två veckor vintertid och fyra veckor sommartid. Också i det fallet bör det finnas möjligheter till individuella önskemål. Den som vill ska alltså kunna spara veckor och eventuellt ta ut "sabbatsår".

Lördag och söndag kommer med säkerhet inte att ha samma "ställning" som nu. Fler av oss kommer att jobba som bensinmacksskötare, korvförsäljare, servitörer och som journalister på tidningar med utgivning varje dag. Det är servicejobb som kräver arbetsinsatser varje dag. Följaktligen kommer en del att vara lediga måndag—tisdag, onsdag—torsdag etc. i framtiden.

Skiftarbetet kommer på samma sätt att öka i omfattning, framför allt därför att företagen kommer att skaffa så dyrbar maskinutrustning att denna måste utnytt-

jas effektivare än i dag. Framtidens kontorister kommer att jobba i skift likaväl som dagens industriarbetare.

Närfritidsområden för enkel sport, lek och friluftsliv för vuxna och barn i omedelbar anslutning till alla tätorter.

Fjärrfritidsområden för utflykter, week-endvistelser, semestervistelser etc. som en "kedja" runt alla storstäder. Resavstånd 10—20 mil.

Lekplatser av klass som oeftergivlig standard i anslutning till alla bostadsområden. Barnen måste få bättre rekreations- och lekmöjligheter. De nuvarande lekområdena är alldeles för torftiga.

Kulturhus dit unga och framförallt pensionärer och anställda med ledighet "mitt i veckan" ska kunna gå i stort sett alla tider på dygnet. En bred kulturell service: böcker, diskotek, föreningslokaler etc.

Semesterbyar, drivna av folkrörelser och kommunala fritidsföretag, bör finnas i alla attraktiva semesterområden, såväl i fjälltrakterna som vid kusterna. De måste understöddas ekonomiskt av samhället. Privat företagsamhet bör uppmuntras.

Motell och turisthotell måste byggas upp i samma områden. Staten måste understödja en sådan verksamhet, möjligen kan det ske genom en särskild "turistfond" av typ som föreslagits i Finland i vår. Företagen bör drivas privat och också i folkrörelseregi.

Friluftsgårdar och friluftsstugor måste ekonomiseras på liknande sätt i fjällområdena. De ska ge möjlighet för de som vill ha en fri, från "insyn" skyddad semester i ensligheten. Privat företagsamhet ej lämpad.

Rent vatten är en förutsättning för ett friskt friluftsliv och en "sund" nation. Älvar och sjöar måste skyddas från nedsmutsning.

Ren luft är av samma betydelse. Luften

måste skyddas hårdare, i strid med bilägare och sulfatfabriker, i fortsättningen.

Rena marker måste av samma skäl finnas, i strid med biocidförgiftande lantbrukare och vårdslösa människor på utflykt.

Informationen till konsumenterna om fritidstjänster måste utökas. Det kan ske genom en resebyrålag som slår ut alla "skandalresebyråer", genom en hotellklassificering och en utökad konsumentupplysning beträffande fritidsvaror.

TV och radio måste öka ut den kulturella servicen på dagtid mitt i veckan. Här finns också utrymme för en avancerad vuxenskola i TV.

Skolmyndigheterna måste också ta "fritidskonsekvensen" och skära ner arbetskravet på skolbarn och skolungdom, och anpassa skoltiderna så att barnen får möjlighet att vara tillsammans med de arbetslediga föräldrarna.

Föreningsungdomen måste också, i konsekvens med detta, få ökad möjlighet till "dagservice" och allmänna lokaler lämpade för detta nya, rörliga samhälle.

Kulturlivet, såväl det nuvarande traditionella som det nyskapande, oroande och avancerade om tio år, måste understödjas av samhället. Dels genom konstnärslöner och andra ekonomiska åtgärder, men också genom att samhället skapar en kulturellt mera stimulerande miljö och därmed en efterfrågan som vi, tyvärr saknar i dag.

— 4 F

= en konferens för ungdomsledare m.fl. kring temat

Fritiden, Familjen och Föreningen i Framtiden.

Hålles dagarna 13 samt 16 och 17 oktober 1965.

Boka dagarna!

DX- NYTT

Medlemscertifikat i Prag-radios Monitor-Klubb

Det var ett tag sedan vi lät höra av oss från DX-sektionen. Men allt har sin förklaring. Det har ju varit sommar och även om den varit mindre god, så brukar inte just DX-verksamheten sommartid vara så god. Synd egentligen för då hörs just våra DX-program över HCJB som bäst. Att DX-arna inte helt kopplar av ens då visar stegringen av lyssnarrapporter och brev angående våra sändningar. DX-sektionen har däremot helt måst klappa igen under sommarperioden på grund av en organisationsändring som vi tyvärr inte kunnat råda över. Det gör att vi nu i terminsstarten dras med en försening av planeringsarbetet för säsongen. Vi hoppas dock någorlunda snabbt kunna reparera skadan.

Nyheter för höstsäsongen. Ja, först och främst så kommer ju Sonja Persson från HCJB hit den 20 och 21 september. Vi skall försöka ta vara på detta tillfälle ordentligt då detta besök kan bli en av topparna av vad vi kunnat erbjuda från DX-sektionen. I kappsäcken har Sonja tre serier program med musik och ljusbilder

- 1 Om HCJB — Evangelium på annorlunda vägar.
- 2 Aucaindianen — Hedningen vår frände — kulturellt och andligt om stammen.
- 3 Ecuador i färg och ton (dess natur och folk).

Är det manne någon av våra gårdsföreståndare som är intresserad att börja en internationell giv för sin gård på detta verkligt intressanta och eleganta sätt så

Forts. på sidan 17

har varit . . . .

. . . . skall komma

- Stockholmskonferens har glatt och varit nyttigt för föreståndare och assistenter. Inkvarterade i relationsbefrämjande logement på Gubbängens ungdomsgård har ug-personalen 17—20 augusti borsstat upp och kompletterat sina kunskaper i metod, program, psykologi, konst. God hjälp fick gruppen genom medverkan av bl.a. ungdomskonsulent Eyre Wahlsten, Hälsingborg, fil.lic. Bo Sigrell, Barnbyn, Skå och intendenten vid Moderna Muséet Carlo Derkert. Bra värdfolk var Fritidsavdelningens ungdomsbyrå med ungdomskonsulent Bengt Lindfors i spetsen. På återresan till framsidan av riket hälsades det på hos ungdomskonsulent Göran B. Waldén & Co i Örebro. Wadköpingsteamet bjöd på sightseeing av nya och gamla gårdar samt kaffe.
- Fritidsbyrån har sen sist hunnit flytta. Bara en trappa upp i samma hus som tidigare. Resultat; bättre utrymme och samtliga avdelningar samlade i samma våning.
- Knark är personalen på fritidsbyrån väl-informerad om vid det här laget. Om narkotikabruk och -missbruk informerades det om vid förste stadsläkarens sammandrag i Handelshögskolans aula en afton i tidig juni.
- Vidkärrs ungdomsgård hjälpte CP-barn på en lyckad utfärd en gång i samma månad.
- Helstekt gris serverades bl.a. på den heltidsanställda gårdspersonalens värfest i juni, som genomfördes under sång, bad, volleybollspel, diplomutdelning, kraft-, orienterings-, och avspänningsprov.
- Arkitekter, konstruktörer, konsulter m.fl. är f.n. livligt sysselsatta med att rita, beräkna och föreslå hur alla de fritidsanläggningar som är under projektering bör se ut. Just nu pågår arbete med bl.a. Sanna, Lunden och Kallebäck.
- Pensionärsverksamhet är inget nytt för ungdomsgårdar, men organiserad på sätt som i fortsättningen är den en nyhet. Nära samarbete skall fr.o.m. hösten etableras med nyanställda fritidskonsulenterna på Socialnämnden, frk Gunvor Boman, som har att ordna fritidsaktivitet för denna kategori.
- Bridge har tidigare nämnts i denna spalt. Nu är det klart för undervisning i tävlingsbridge på två gårdar. Premiär i mitten av september på Jättesten och Vidkärr. Fler gårdar följer.
- Västeråsdelegation bestående av ungdomskonsulent, assistent och arkitekter tittade på ungdoms- och fritidsgårdar i början av sommaren. Motorgården föreföll speciellt intressant.
- Fritidsförening i Kortedala drabbades av panik i början av juli. Inbjöd till möte med polis, barnvårdsnämnd, representanter för hyresvärdarna och affärsidkarna i stadsdelen. Anledningen till oron; den allmänna bråkigheten. Resultat; nytt sammanträde på höstkanalen.
- Apan Märta på Burås har under sommaren avlidit till stor sorg för gårdens medlemmar. Dödsorsak enligt veterinär; hjärtslag.
- Assistenterna Ismén och Boström, Jättesten resp. Kortedala har deltagit i en ungefär en månad lång ungdomsledarkurs på Karlskoga folkhögskola. Herrarna rapporterar att kursen var omväxlande men jobbig. Alltför många ämnen hade enligt deras mening den ambitiösa kursledningen fått med på den ringa tiden.
- Mods-afton ordnade SSU och Burås ungdomsgård första lördagen i september. Man hade arbetat hårt för att ta emot 400 av jackfolket. Hela huset omgjort och dekorerat för att de skulle känna sig hemma. Bl.a. saknades stolar i TV-rum och Spisarhörn. I övrigt bjöds på dans i två våningar. Viskällare med trubadur och korvgrill. En förnämlig transportorganisation lyckades hämta upp 50 gätplatsare. I allt blev det under kvällen ca 200 besökare, som störttrivdes. Burås är välkomna igen med nytt försök.

Personalnytt

Leif-Henric Lindmark är fr.o.m. mitten av september assistent på Burås ungdomsgård. Före innehavaren Gullmar Leander ägnar sig åt studier ett år framåt.

Birgitta Rylander är fr.o.m. juli assistent på Kyrkbyn. Tidigare assistenten Kerstin Bensryd har slutat för att i den närmaste fortsättningen studera.

Ny chef på Krokängsgården är fr.o.m. september assistenten på Jättesten, Olof Ismén. "Gamle" föreståndaren Anders Engström har gått till Uppsala och NTO.

Percy Jönsson är försteman på Ekeback fr.o.m. 15 augusti. Se vidare "punkterad".

Yngva Gustafsson är assistent på Majorna sen en tid tillbaka, kommer närmast från Högsbotorp. Lillemor Andersson vikarierar under Jan-Ove Anderssons militärtjänstgöring som assistent på Nylöse.

- Ekebacks ungdomsgård i Västra Frölunda går mot sin fullbordan. Beräknad invigning i början av oktober.
- Kaverös fritidsgård och dess föreståndare Yngve Andersson har en förnämlig förmåga att bjuda det otroliga åt sina ungdomliga besökare. Yngve kunde, när ingen annan lyckades, få TAGES att spela, när dom var som populärast, flera danskvällar på den lilla gården. I början av september hade han och hans medhjälpare förmått engelska toppbandet *Down liners sect* att komma ut i väster för ett gästspel. Inga upplopp eller ordningsproblem. Hur bär karlen säj åt? Ge Calderon på Liseberg ett tips.
- Nymålad och fin har Vidkärrs ungdomsgård blivit i sommar. "Konsthantverkshuset" där bland annat mängder av vidkärrskeramik blir till har fått en välkommen upprustning.
- Ungdomscaféet på Nylöse har målat upp, ny bardisk har satts in och nytt möblemang kommit på plats. Det är för övrigt inte bara serveringen som fått nytt ansikte. Flera lokaler har fått sin inredning kompletterad.

ORDLISTA FÖR UNGDOMSLEDARE SOM ÄR "INNE"

MOD = ung, präglad av protest mot det mesta, iklädd fladdrande byxor och grötrock — helst med kulhål — à la American Forces. Långt svallande hår krönt av huvudbonad av typ cap.

SUNE eller DORIS = inskränkt person, som inte upptäckt att livets mening består i att sitta på trappa till kulturpalats, att vägra arbeta, att vara hungrig och smutsig, att väcka förargelse, att ibland demonstrera mot eller för "något". Sune kallas också den som "förr i tiden" hette raggare.

HIPSTER = intellektuell, tänkande person, som tagit demonstrationer på entreprenad. Hipstern anser Modsen vara drönare och Sunarna mindre utvecklade typer, som sätter Bilen framför Behovet att förändra världen.

GNURGLOR = yngre tonåringar, som på grund av barnslighet, bristande initiativkraft eller en viss hållhake från de vuxna inte tagit steget in hos de privilegierade.

FOSSILER = alla vuxna.

ROCKERS = gårdagens skinnknutar, som i skuggan av Mods och Sunar lever ett tillbakadraget liv.

PÄRON = välklippta, välklädda, välartade ungdomar som rycker på axlarna åt Mods och Sunar.

(Fritt efter Arne Weises kåseri i GP den 5 september "Moods och Sunar")

Ungdomsledarkurser

Fritidsbyråns kursprogram för höstterminen ligger färdigtryckt och omfattar en mångfald kurser för ungdomsledare. Programmet upptar kurser såväl för dem som står i början av sin ledarbana som för dem som önskar förkovra sig. Kortfattad översikt över kurserna återfinns på annan plats.

VÅRVINDEN

STADENS FÖRSTA OCH STÖRSTA FRITIDSCENTRUM BYGGES I BISKOPSGÅRDEN

VÅRVINDEN är barnavårdsnämndens nya och moderna ungdomsanläggning i Nya Biskopsgården. Stiftelsen Samhällsbyggen uppför i stadsdelen ett fritidscentrum omfattande 1450 intressanta m² för barn- och ungdomsverksamhet och byggnadsarbetet utföres av yrkesskoleelever. Gako har ritat anläggningen efter intentioner från fritidsbyrån och hela härligheten beräknas kunna tas i bruk vid årsskiftet 1966/67.

VÅRVINDEN är ett friskt grepp att försöka möta stora ungdomskullar med tidsriktiga lokaler, eller vad sägs om en modern barn- och ungdomsteaterscen, motionshall, programkafé och speciella föreningslokaler? Motionshallen skall också utformas för att möta den unga generationens nöjesbehov, dans, utställningar o.d.y. Pensionärerna är med i bilden, det skall bli verksamhet också för dem i fritidsgården.

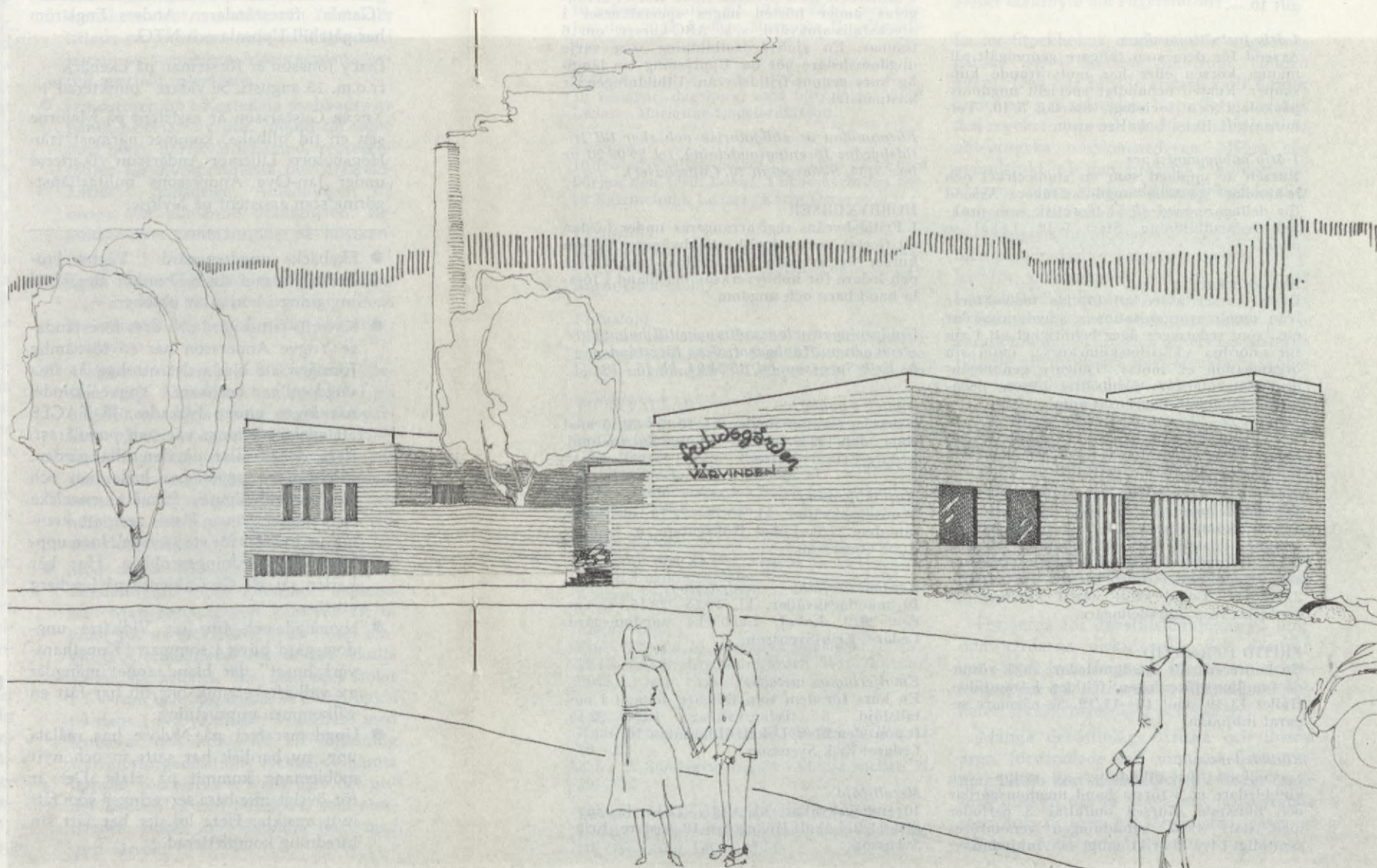
VÅRVINDEN är ett av de 15 projekt som barnavårdsnämnden har som utbyggnadsprogram på fritidssektorn för de närmaste 3—5 åren.

Fast barn- och ungdomsteater

Motionshall 390 m²

Moderna ungdoms- och föreningslokaler

Programkafé med estrad

UNGDOMSLEDARKURSER I GÖTEBORG

Barnavårdsnämnden i Göteborg har sedan åtskilliga år sett som en angelägen uppgift att på olika sätt främja och stödja det förebyggande och ideella ungdomsarbetet. Detta har bl.a. skett i form av anordnande av olika ungdomsledarkurser.

1-årig allmän ungdomsledarkurs

20 kurskvällar kring aktuella ungdomsledarfrågor, programarbete, sociala spörsmål etc. En viss praktisk erfarenhet från ungdomsarbete förutsättes. Start 5/10. Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund. Terminsavgift 10.—.

1-årig fortsättningskurs

Avsedd för dem som tidigare genomgått allmänna kursen eller har motsvarande kunskaper. Kursen behandlar speciellt ungdomspsykologi och sociologi. Startar 5/10. Terminsavgift 10.—. Lokal se ovan.

1-årig påbyggnadskurs

Kursen är utplagd som en studiecirkel och behandlar speciella ungdomsfrågor. Avsedd för deltagare med såväl teoretisk som praktisk ledarutbildning. Start 5/10. Lokal se ovan.

Kursledarkurs

Dessa kurser avser att utbilda instruktörer från ungdomsorganisationer, ungdomsgårdar etc., som sedermera äger behörighet att i sin tur anordna s.k. filmskötarkurser inom sin organisation el. motsv. Tidigare genomgången filmskötarkurs förutsättes liksom pedagogisk fallenhet. Begränsat antal.

Kurs 1: 20—21 sept. kl. 19—22. Avgift 10.—.

Kurs 2: 28—29 sept. kl. 19—22. Avgift 10.—.

Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund, Levgrönsvägen.

Lägerledarkurs

Såsom komplement till vårens lägerkurs kommer höstens kurs att behandla speciella frågor i samband med vinterläger, fjällresor etc. Pågår under tiden 22/11, 24/11 samt 27—28/11. Lokal samt avgift kommer att meddelas resp. kursdeltagare.

FRITID I FRAMTID

En konferens för ungdomsledare m.fl. rörande familjen, föreningen, fritiden i framtiden. Hålles 13/10 samt 16—17/10. Se närmare separat inbjudan.

Klubbledarskola

Specialkurs för utbildning av grupp- och klubbledare på i första hand ungdomsgårdar och liknande. Kursen omfattar 3 perioder med start 4/10. Utbildningen genomföres samtidigt i två distrikt enligt sep. inbjudan.

Öppen-linje-ledarkurs

En kurs med tonvikten lagd på metodiken i det öppna arbetet på ungdomsgårdar etc. Startar 20/9 på Ungdomsgården Stora Katrinelund.

Internationella folkdanser

Kurs med instruktion i folkdanser från olika länder. Hålles 25—26 sept. Begränsat antal. Avgift 10.—.

Sjukvårdskurser

I samarbete med Svenska Röda Korset arrangeras under hösten några specialkurser i olycksfalls-sjukvård, s.k. ABC-kurser, om 6 timmar. En sjukvårdsutbildning som varje ungdomsledare bör ha. Upplysning om lämplig kurs genom fritidsbyrån. Utbildningen är kostnadsfri.

Föranmälan är obligatorisk och sker till fritidsbyråns föreningsavdelning, tel 20 09 20 vx box 5134, Skånegatan 26, (Mässhuset).

HOBBYKURSER

I Fritidsbyråns regi arrangeras under hösten ett flertal kurser i olika hobbyämnen. Dessa kurser är avsedda att utbilda instruktörer och ledare för hobbyverksamhet bland i första hand barn och ungdom.

Upplysningar och anmälningar till hobbykurserna genom Hobbycentralens föreståndare hr Erik Svensson, tel. 16 34 91, kl. 15—19.

Inblick i hobby

5 torsdagskvällar mellan kl. 19.15—22.15 med start den 23/9. Lokal Stora Katrinelund. Ledare Erik Svensson.

Mosaikläggning

5 onsdagskvällar, kl. 19.15—22.15, med början den 22/9. Lokal Hökegatan 10. Ledare: Rune Oscarsson.

Keramikdrejning — modellering

10 måndagskvällar, kl. 19.15—22.15, fr.o.m. den 20/9. Lokal: Ekebäckens ungdomsgård. Ledare: Erik Svensson.

Emaljering av metaller

En kurs för dem som tidigare deltagit i metallslöjd. 5 tisdagskvällar, 19.15—22.15, fr.o.m. den 21/9. Lokal: Hökegatan 10. Ledare: Erik Svensson.

Metallslöjd

10 fredagskvällar, kl. 19.15—22.15, fr.o.m. den 24/9. Lokal: Hökegatan 10. Ledare: Erik Svensson.

Ädelträ och hornstöld

10 torsdagskvällar, kl. 19.15—22.15, med början den 23/9. Lokal: Hökegatan 10. Ledare: Rune Oscarsson.

Textilmålning

5 onsdagskvällar, kl. 19.15—22.15, med start den 22/9. Lokal Hökegatan 10. Ledare: Karin Oscarsson.

Halmstöld

10 torsdagskvällar, kl. 19.15—22.15, fr.o.m. den 23/9. Lokal: Hökegatan 10. Ledare: Karin Oscarsson.

Batik

10 måndagskvällar, kl. 19.15—22.15, med början den 20/9. Ledare Marianne Englebretsson.

Batik

10 tisdagar, dagkurs, med början den 21/9. Ledare: Marianne Englebretsson.

Vävning

10 fredagskvällar mellan kl. 19.15—22.15 med början den 1/10. Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund. Ledare: Karin Oscarsson.

Textilstöld

Lördagen den 9/10 mellan kl. 10—15. Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund. Ledare: Karin Oscarsson.

Furustöld

Dagkurs mellan kl. 11—14. 10 kurssammankomster med början den 22/9. Lokal: Ekebäckes ungdomsgård. Ledare: Erik Svensson.

TIPSKVÄLLAR

Även under hösten anordnas några specialkvällar kring populära sysselsättningar.

Göra figurer i manta-nötter

Tipskväll den 6 okt. mellan kl. 19.15—22.15. Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund. Ledare: Erik Svensson.

Träda pärlor

Tipskväll den 20 okt. mellan kl. 19.15—22.15. Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund. Ledare: Erik Svensson.

Emaljering

Tipskväll den 10 november mellan kl. 19.15—22.15. Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund. Ledare: Erik Svensson.

Julpynt

Kurs 1: Lördagen den 30 oktober mellan kl. 16—21.
Kurs 2: Söndagen den 31 oktober mellan kl. 10—15.

Lokal: Ungdomsgården Stora Katrinelund.
Ledare: Erik Svensson, Rune Oscarsson, Karin Oscarsson, Lilian Milde.

Forts. från sidan 5

ga goda skratt och till många allvarsfyllda och förklarande inblickar i moderna konstarters "mysterier", måste tillskrivas en utomordentligt skicklig framställningsförmåga hos Derkert. Popkonstens soppburk kanske framkallade kalla kårar efter ryggen på någon, men av Derkert inplacerad på sin hylla i "konstskåpet" fick även Champbellburken en mening.

Diskussionen var livlig.

Friskt idéutbyte vid Fagerstraträff

En av Stockholms stads nyaste ungdomsgårdar låg i Bredäng Centrum. (Bilden ovan). Den har hittills endast varit i bruk under ett par månader. Naturligtvis besågs den mycket noga och med kärnarmin av de göteborgska ungdomsledarna. Några såg avundsjukt på den praktiska golvbeläggningen, andra studerade inredningsdetaljer i ungdomscafé eller i flickring.

Fruängens ungdomsgård var något äldre men planerad efter samma principer. Lokaler för ungdomsråd och för föreningar kompletterade Fruängsgården,

Efter att ha sett — och imponerats av — Farsta ungdomsgård fick göteborgsgästerna tillfälle att diskutera med stockholmskollegor kring kaffe. Idéer utbyttes, men det var först sedan stockholmskonsulenten Bengt Lindfors kastat ut diverse brandfacklor, som debatten "tände" på allvar.

Det konventionella idrottstänkanudet fick sig en knuff — vi måste göra nya skojiga idrottsgrenar för att få med flera från öppna linjen, sade man.

Barnverksamheten kritiserades från Stockholms-håll men man fick göteborgskt mot-hugg.

Formerna för danstillställningar på ungdomsgårdarna diskuterades och därifrån var steget inte långt till frågan om orkestergrupper på gårdarna — träningsmöjligheter, försäkringsfrågor och gager.

Många debattinlägg, friska och ibland arga, förvandlade vad som var flera timmar till en kort stund. Och till Bengt Lindfors önskan att få lägga en motsvarande stockholmsk kurs på Västkusten, säger vi väl bara: Välkomna!

PIONJÄRTEATER

I

KARL - MARX - STADT

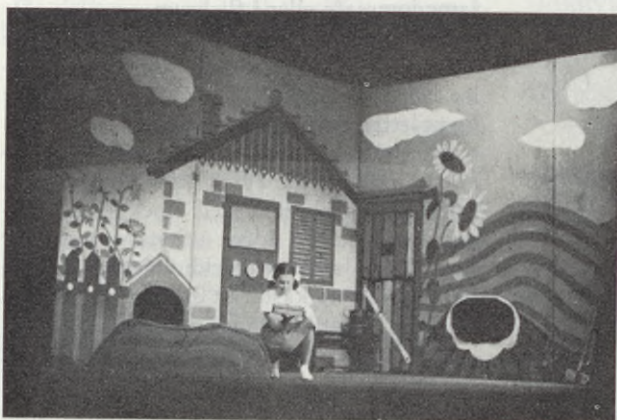
av ÅKE EDÉN

Den 28 januari 1961 fick Karl-Marx-Stadt sin barn- och ungdomsteater. Någon svårighet med namn på teatern behövde man inte ha då den tillhör den stora östtyska pionjärrörelsen som nära nog helt omhändertar barnens och ungdomens fritidssysselsättningar.

Sedan dess har man haft en publik på över 40.000 flickor och pojkar med lärare eller föräldrar i sällskap. På fyra år har man gett åtta eftermiddagsföreställningar av helaftonslängd. Cirka 120 barn deltar aktivt i teateraktiviteten varav omkring 30 som tekniker. Man har en egen orkester på 24 barn och en danstrupp på 40 dansare.

säger de flesta av Vi allas läsekrets föga. Staden är kanske mer känd under sitt tidigare namn Chemnitz. Den är något mindre än Göteborg (288.600 inv.) och är en betydande textilstad i Sachsen, DDR.

Teaterlivet i Karl-Marx-Stadt är liksom i Göteborg intensivt. Man har en stadsopera, en stadsteater, en nattstudio och så pionjärteatern. Hela detta teaterliv är utpräglat ungdomligt. Både nattstudion, som är en experimentscen och Pionjärteatern arbetar i intim samverkan med stadsteatern. Pionjärteatern får sina dekorer från stadsteaterns dekorationsverkstad där de unga teknikerna får auskultera. Föreställningar-

*Vi allas Åke Edén har varit
i Östtyskland och
sett teater*

*Pionjärteater i Karl-Marx-Stadt
spelar "Rubchen"
en saga efter
Pawel Matjarewski*

Teaterbyggnaden är stor och tekniskt fulländad. Den motsvarar ungefär vår Folkteater i Göteborg. Med de intäkter teatern gör per år är man uppe i en budget av omkring 46.000 mark. Entréavgiften är så låg som en mark.

Per föreställning blir omkostnaderna som man kan tycka rätt höga, men det är inte bara åtta föreställningar man gett på Pionjärteaterns scen. Man har ofta gästspel från andra Pionjärsccener och det är ett mycket stort spelprogram avsett för skilda åldrar man har att på Pionjärteatern erbjuda stadens barn och ungdom.

Karl-Marx-Stadt är väl ett namn som

na på pionjärsenen sätts upp av stadsteaterns unga regissörer och skådespelare. Barnteaterns spelstil kommer därför att avsevärt mer än vi i Sverige är vana vid att likna den professionella teaterns. Därigenom kom de att sakna något av den lekfullhet och spontanitet som man finner hos det västtyska "laienspiel" och i viss mån även hos vår enda jämförbara kommunala barnteater "Vår Teater" (som drivs av Stockholms Barnavårdsnämnd). Men samtidigt är detta en teater som ger sin publik så avsevärt mycket mer än nämnda motsvarande teaterriktningar. Föreställningarna är disciplinerade, man har

ett fast sceneri och när ett konstnärligt resultat, ett mål som vi här i landet ofta förfuskar genom alla de biavsikter vi för in i det konstnärliga skapandet genom vår övervärdering av creative-verksamheten. Skall man dra en jämförelse med svenska företeelser måste man gå tillbaka till den av dr. Schiskin skapade, numera tyvärr helt bortglömda barnteaterverksamheten "Radiotjänsts scensällskap Kottarna". Kottarna arbetade i princip på samma sätt som östtyska Pionjärteatern. Man sysslade inte med psykologiskt kvackande, vilket kan vara ytterst farligt med psykiatriskt utbildade ledare, utan man försökte lära barnen att använda sig av sina estetiska uttrycksmöjligheter. Att med olika konstmedel: musik, dans, dramatik åstadkomma en konstnärlig syntes — en föreställning. Denna föreställning, manifestationen av det gemensamma arbetet, är av ytterlig betydelse. Den måste ge åskådarna någonting väsentligt. Till skillnad från de ovan nämnda jämförbara aktiviteterna i Sverige och Västtyskland ger den också publiken någonting. På det visar entusiasmen för dessa föreställningar och deras höga publikfrekvens.

Samverkan mellan Stadsteater och Pionjärteater verkar inte bara på så sätt att Stadsteatern hjälper Pionjärteatern rent praktiskt. Pionjärteatern är också till glädje och gagn för Stadsteaterns föreställningar. Nu annonseras ju även Pionjärteaterföreställningarna i det stora program som utges av Stadsteatern med titeln "Allen jungen Bürgen von Karl-Marx-Stadt zwischen 5—18 år". I åldern 5—9 år bjuds under spelåret på inte mindre än 6 föreställningar, de flesta av sagospelskaraktär. För åldern 9—14 år finns där 5 teaterföreställningar

och tre skolkonserter. 14—16 åringarna har 4 teaterstycken, 3 operor, 1 balett och tre konserter att välja på, och 16—18 åringar 7 skådespel, 3 operor, 1 balett och 7 konsertprogram. Bland skådespelsförfattarna återfinnes namn som Aristofanes, Shakespeare, Schiller, Hauptmann och Brecht. Operatitlar: Friskyttan II Campiello och Das schlaue Fuchslein samt på konserterna musik av Beethoven, Dvorak, Gershwin, Chatschaturian, Egk och Rosenfeld.

Till dessa föreställningar kommer ungdomar som är teater- och musikintresserade liksom skolklasser. För att stimulera skolklassbesök har teatern regelbundet återkommande konferenser med lärare på skilda stadier. En brist är dock att teatern inte kommer in på skolans schema. Sådana teaterklassbesök måste förläggas till efter skoldagens slut. Likaså fanns inte några möjligheter att i det östtyska skolschemat inlämna dramatik. Där ligger vi, åtminstone teoretiskt i grundplanen för enhetsskolan, betydligt före i Sverige.

Avsevärt efter ligger vi dock ännu när det gäller vår kommunala barn- och ungdomsteaterverksamhet. Vi skulle därvidlag ha mycket att lära oss av DDR som kunde tillämpas för att utveckla estetisk fostran inom svensk fritidspedagogik.

Föreningsbidrag

Dags igen att ansöka om olika föreningsbidrag! För dagen är följande data aktuella:

- 1/9 *Kursbidrag*. Sökes av distriktsorganisation som under hösten arrangerar ungdomsledarkurs i egen regi.
- 1/9 *Påbyggnadsbidrag*. Utgår till slutrapporterade och godkända fritidsgrupper, som varit verksamma under våren.
- 15/9 *Lägerbidrag*. Gäller av distriktsorganisation eller lokalförening anordnat läger om minst 4 dagar.

Dessutom kan ungdomsledare, som genomgått speciell ungdomsledarutbildning erhålla stipendium till sina kostnader. Fritidsbyråns föreningsavdelning står till tjänst med upplysningar och blanketter.

.....punkterad

• percy donald jönsson • heter så ännu så länge • håller på att byta efternamn • hur efternamnet än kommer att låta är denne tjugosjuåring ännu så länge ogift • percy uttalas pärsy inte pööösi har fått förtroendet att förestå det allra nyaste av göteborgsk ungdomsgård • den femtonde augusti tillträdde han chefskapet på ekebäcks i västra frölunda • ekeback är för övrigt den första anläggningen i sitt slag i västra drabantstaden • percy är göteborgare men det hörs inte på dialekten • göteborgskan klingar väl inte alltid rent och då percy är musikalisk och vän av rena klanger har karls uttal fått anstå • ekebäckschefens visröst är god och det egna guitarrackompanjemanget består av mer än tre ackord • favoriten bland sångare är george white • uppskattat av honom är även sång i kvartett • percy skulle gärna vilja sjunga med en sådan om han

kunde få fatt i de återstående trefjärdedelarna • epiktetos står högt i kurs bland filosoferna hos den nye • författare som lagerkvist boye och dan andersson läses varvvis med den gamle greken • jönsson är emellertid inte främmande för folkliga ting som fotboll handboll bandy och bordtennis • i den sistnämnda grenen var han oslagbar under sina treochthaltvår som vårdare på fagareds yrkesskola • därifrån kommer han närmast • innan dess verkade han inom mångsyssleriet när inte reslusten tog överhanden • vid dylika tillfällen ställdes kosan syd- och västvärt • hedrade med besök har europas samtliga länder blivit • mer fjärran och exotiska ställen som guatemala colombia puerto rico och öarna under vinden har också varit mål vid globetrottandet • när percy flackat och farit på detta sätt har han aldrig råkat vill • detta förhållande är märkligt då han totalt saknar sk lokalsinne • lämna mig i skogen säger han och jag hittar aldrig utan flax tillbaka igen • senaste flugan är akvariefiskar • fisk och fiske står överhuvudtaget högt i kurs • under två års idogt fiskande efter makrill har fångsten blivit enorm av torsk och bergylta • som friluftsmänniska förordar han vespande framför bilande • frisk luft ger god aptit • står det spaghetti med boulognersauce på bordet garanteras restfritt i grytan • den rätten råkar nämligen vara percysk livrätt • i övrigt är percy donald jönsson som alla andra • åtminstone förefaller det så •

Svar å VEM VILKEN VAD

Tillvarons oväntade försmädligheter och skenbara orättvisor är lärorikare än klokhetens alla råd. Den tre gånger överrumplade låter sig inte längre överrumplas. Livets skenbart trygga inrättningar lurar honom inte längre.

Detta och texten på sid. 19 är hämtat ur: "Sommarliv" — ur Sigfrid Siwerts memoarbok Att vara ung.

TEATERKONSULENT

Göteborgs stad har lämnat ABF ett anslag för en teaterkonsulent med uppgift att stå föreningar till tjänst med råd och anvisningar om amatörteaterverksamhet.

Konsulenten lämnar råd kostnadsfritt till alla föreningar, som bedriver eller planerar teaterverksamhet. Ring ABF:s exp., telefon 11 65 15, och bestäm tid för ett sammanträde.

Forts. från sidan 7

hugg luren omgående och ring Gunvor Ryberg på Fritidsbyrån. Då finns chansen att Du får lägga beslag på vår ytterst charmrande Sonja en av de två kvällarna. Den andra hoppas vi på att använda till en informationsträff för DX-verksamhet vilken samtidigt skall vara en fristående fortsättning på vår fjolårskurs för utbildning av DX-ledare.

På tal om DX-aktivitet på gårdarna. DX-ing är ett ord som kommer många av våra gårdsföreståndare att ducka. Ordet låter mystiskt och tekniskt och besvärligt. Begreppet har också tack vare många av sina utövare fått en air av exklusivitet. De har velat vara ensamma om sin hobby och sökt göra den så märkvärdig och avskräckande som möjligt för noviserna. Därför har även vår aktivitet med utgivandet av Fritidsbyråns kurs i DX-ing, som avser att ge varje ungdom möjlighet till givande internationella kontakter på ett enkelt sätt, inte av alla DX-are setts med blida ögon. Det kan vara skäl för GFDX (Göteborgs Fritidsbyrås DX-sektion) att återkomma med en programförklaring. Vi avser att lära ungdom hur man med en enkel radioapparat per kortväg avlyssnar (företrädesvis svenskspråkiga) sändningar från utländska stationer och erhåller kontakt med stationen; får lära mer om landet och får möjlighet till kontakt med ungdomar inom respektive länder. Det är med andra ord vår målsättning att verka för internationell förståelse. Vi känns inte vid vare sig järn- eller bambu- eller några andra politiska eller ideologiska ridåer eller spärrar. Vi är helt neutrala lyssnare och rekommenderar andra att lyssna på allt. Men vi anser det inte vara mer "sportsmannamässigt" att lyssna in en liten svag lokalstation på Nya Hebriderna än att lyssna på en starkare station som sänder regelbundna program för svenska lyssnare. Det är programmets kvalitet det hänger på, inte apparaturens effektivitet. Så rekommenderar vi våra grupper att lyssna och rapportera sig till medlemskap i t.ex. Radio Prags "Monitor Klubb" för vilken det krävs att man sänt in korrekta rapporter på minst 15 program

Ellen Campana och Sonja Persson
(t.v.) utanför HCJB:s postkontor

under ett kalenderår och om medlemskapet skall fortlöpa minst 15 vidare varje löpande år eller också de spanska lyssnarklubbarna som fungerar på liknande sätt. Ett lyssnande på ett mindre antal stationer som sker målmedvetet i avsikt att lära något om respektive land, ger större utbyte än det traditionella DX-andet som gått ut på att samla så många verifikationer som möjligt att dekorera väggar etc. — statusymboler för att man avlyssnat (om så bara totalt 10 minuter) en enorm massa olika länder.

Den DX-ing som vi i GFDX arbetar för ger varje ungdom i åldern 12 år och uppåt möjlighet att på ett enkelt sätt få personliga, levande, internationella kontakter. Vi syftar ej till någon isolerad självaktivitet utan vill hjälpa till att få igång DX-grupper inte bara på våra ungdomsgårdar och fritidsklubbar utan även mycket gärna inom idéella organisationer med internationellt intresse. Vore t.ex. inte DX-ing någonting positivt att ta upp för idrottsrörelsen så stort utrymme som internationell idrott ändå tar i just de olika radiostationernas mot Sverige riktade program.

73 de
Åke Edén

Lokal ledig

Klubblokal för stillsammare sysselsättning ledig ett par kvällar i veckan i centrala staden. Ytterligare upplysningar genom föreningsavdelningen, fritidsbyrån.

Redaktören

har promenerat i en hamn härom söndagen. Hamnen i rikets andra stad — "Sveriges port mot väster" — är snäll om söndagarna. Inga stora båtar lägger till kaj på helgdagen och få far vidare. Hamnkranarna står tysta under helgdagen, uppställda i vemodiga rader, nästan litet trötta inför måndagens vedermödor, tycks det. Söndagen är i stället rundtursbåtarnas, färjornas och skärgårdsbåtarnas vackra dag.

Söndagsfotografer provar kameravinklar, tullare gäspar ointresserat och järnvägsvagnar står stilla och oberörda. Den fattiga skutan nedanför Otterhällan skriker efter mönjefärg och en snyggare fasad. Sjömans-tornet har god kommers. En pojke, inte alldeles för stor och stark, utkämpar en svår kamp med sig själv om han skall våga sig upp i tornet och utsikten med pappa. Mor tar det säkra före det osäkra och stannar nedanför i skydd av sjöfartsmuséet.

Tre helgdagsfirande ölgubbar försöker övertyga en fjärde broder någonting. Argumenteringen är inte överväldigande, händerna måste tas till hjälp i ett livligt gestikulerande.

Betongskjulet längtar efter en amerikabåt, fiskhamnen efter fisk och i Sanne-gårdshamnen, där borta på andra sidan älven, längtar stora skopor efter svart kol.

En familj betraktar hamnen på det nya sättet — från en bil. Denna veckans tysta dag kan man nästan komma ända fram till kajkanten, utan att gå ur bilen. Bekvämt kanske men tråkigt.

Vid Majnabbe fångas blicken av de väldiga betongpelarna, som snart skall fästa

Alkoholdebatten

Det är mycket populärt att säga att alkoholmissbruk bara är ett symptom på andra och underliggande psykiska eller sociala störningar i missbrukarens person och situation. Men ett sådant påstående är på sin höjd en halvsanning. Det som tydligen inte får sägas, utan att man utmanar mäktiga tabuföreställningar, men som ändå måste sägas, det är, att alkoholen och de alkoholseder, som håller sällskapslivet i vårt land i ett järngrepp, i och för sig ger upphov till problem och skador, som inte skulle existera utan dessa förutsättningar.

Inte ens bland de grovt alkoholskadade är det en majoritet som i utgångsläget har varit psykiskt eller socialt särskilt svårt belastade. Det framgår t.ex. av docent Gunnar Lundquists undersökningar.

Men alla har vi sprickor i vår personlighet, svaga punkter, där ett beroende av alkoholen kan finna grogrund. Den helt normala människan är på sin höjd ett statistiskt fenomen och skulle förmodligen vara ganska odräglig om hon uppträdde i sinnevärlden. De flesta av oss är så bräckliga käril att vi mycket väl skulle kunna bli alkoholskadade och kanske alkoholister om vi placerats i en miljö, där vi pressades till att använda alkohol — genom ett sedvanetryck eller genom förhållanden i övrigt som stimulerade till flykt in i alkoholbedövningen.

Motståndskraften mot alkohol tycks inte ha mycket att göra med sådant som karaktärsfasthet i övrigt, intellektuell eller social begåvning. Det är inte så som måttlighetsdrickaren från sin förträfflighets höjd så ofta tycks tro, att det är något slags "sämre" människor som blir alkoholskadade. Ofta, alltför ofta, är det de mest begåvade, de känsligaste och de mest socialt kontaktskapande människorna som faller offer för alkoholvannorna.

Accent. Nr 10 1965

den nya Älvsborgsbron vid land på båda sidor av älven.

Visst har hamnen en profil även på en söndag. Den har ett lugnare tempo än under vardagen, en helgdagsrock som kommer en del betraktare att säga: aldrig på en söndag.

Men man skall aldrig säga aldrig. Som om tankarna helt plötsligt kläds i ord skymtar nu ett fartyg vid hamninloppet på väg mot kajplats och lossning.

Hamnen är faktiskt som en skolgrabb. Aldrig riktigt stilla. Ombytlig och föränderlig. Smutsig men spännande. Även på en söndag.

VEM VILKEN VAD

De vuxna hade sin värld men vår värld var gänget, sommargänget, pojkkuppbådet på kuststräckan mellan Hufvudsta och Biddlesbergs varv. Man levde i flock, men det var ingen sentimental historia med vänskapseder och fostbrödralag och sånt där. Nej, jag kan inte från dessa år notera en enda verkligt intim pojkvän. Har ni sett en skock kråkor kivas om innerplatsen på sin nattkvist? Ungefär sådant var vårt umgänge — jag kan ännu höra de skrikiga och påstridiga pojkrösterna. Dock respekterades i allmänhet reglerna vid det invecklade system av tävlingar, som fyllde vår dag. Det var allt möjligt från simning, dykning, kapprodd till stylthoppning på ett ben utför en brant stentrappa. Ett visst intimt samarbete kunde också etableras, när det gällde att knycka äpplen hos trädgårdsmästaren. Brottets kamratskap är ingenting att förakta, lika litet som den skadeglädje man enades i, när någon arm sate satte sig i en färsk kokaka. Men i allmänhet hade man nog känslan av att man höll en varg vid öronen och att det inte var rådligt att låta sig invaggas i någon falsk säkerhet.

Hade vi haft någon fientlig stam på andra sidan sjön att kriga mot, så skulle samförståndet genast blivit djupare.

Jag minns som i går när jag första gången verkligen stod ansikte mot ansikte med gänget i dess pryddo. Det var under min första sommar på Antonsberg och jag var bara en nio år och hade just fått mitt livs första metspö med flöte och krok och sänke och allt. Dag efter dag stod den lille metaren trofast där ute på klappbryggan och stirrade på det hoppande röda flötet. Aldrig ett napp! Kulor av saffransbröd och små läckra maskar men inte ett tecken till napp! Och ändå hade jag sett aborrpinnar stå och sova mellan spjälorna i badbassängen. Men Ulvsundasjöns förfarna aborrrar visste bättre. För att inte förlora en chans band jag fast metspöet på bryggan då jag måste in och äta, i ett vansinnigt hopp att det skulle vara något på kroken när jag kom tillbaka. Inget resultat, veckorna gick och inget resultat.

Men så en dag kom Svasse framstörtande medan vi satt och åt middag på verandan: — Sigge, du har napp! Flötet åker opp och ner! Du har napp! Sno dej!

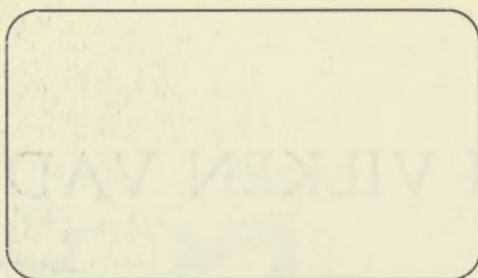
Jag störtade från syltpäronen. Intet kunde hindra mig, varken min moders förmaningar eller risken att inte få en andra portion med päron. Jag störtade darrande i hela kroppen ut på bryggan och halade upp reven.

Det satt en stekt strömning på kroken.

Och från buskarna bakom mig höjdes ett mångstämmigt, djävulskt skratt. Gängets skratt. Det ringer ännu i mina öron. Och hur många gånger har jag inte dragit upp den där stekta strömningen!

Det var ett slags initiering.

*Här har Ni en ny tävlingsuppgift
i vår litterära VEM, VILKEN, VAD -serie.
Rätt svar återfinnes på sidan 16*

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Adress: FRITIDSBYRÅN

Skånegatan 26 • Göteborg 5 • Tel. 20 09 20

Prenumerationspris kr. 6:— Postgiro 491 18

Struves Boktryckeri AB, Göteborg 1965

Fritidsbyråns servicecentral

öppnar igen den 1 september efter sommaruppehållet och välkomnar då alla ungdomsledare och erbjuder sina tjänster.

Adress: Stora Katrinelund, Levgrensvägen (invid Nya Ullevi).

Film	Hobby	Program
Projektörer	Material	Material för utlåning
Bandspelare	arbetsblad	bandade programinslag
Bildband	demonstrationer,	arbetsblad
grammofoner och andra	tips,	paketprogram
tekniska och	utställningsalster,	spel- och tävlings-
audiovisuella hjälpmedel	försäljning.	material
		tips
g	g	g
Vardagar kl 15—18.30	Vardagar kl 16—19	Vardagar kl 15—19
lördagar kl 12—15	Lördagar stängt	Lördagar stängt
Tel. 16 34 91	Tel. 16 34 91	Tel. 20 59 65

Kurser för ungdomsledare i skötsel av filmprojektörer, användande av övriga AVH-medel, olika slag av hobby- samt programkvällar arrangeras kontinuerligt.

Barnavårdsnämndens fritidsbyrå, Göteborg

